

Про підсумки виконання селищного бюджету за 9 місяців 2019 року

За підсумками 9-ти місяців 2019 року бюджет громади в частині власних доходів виконано на 100,7%. Всього до селищного бюджету надійшло податків і зборів у сумі 23 823,0 грн., що на 173,0 тис.грн. більше планових показників звітного періоду.

В порівнянні з відповідним періодом минулого року до бюджету надійшло на 2 306,1грн. більше власних доходів загального фонду, що становить 10,7% відсотка приросту.

Найбільшу питому вагу в структурі власних надходжень бюджету займає податок на доходи фізичних осіб (51,9 %). При плані на звітний період 12 729,6тис.грн.фактичні надходження склали 12 368,0 тис.грн., що становить 97,2% до плану. Сума надходжень порівняно з 2018 роком збільшилась на 409,7грн., або на 3,4%. Невиконання планових показників та незначний ріст пов'язаний із зменшенням по деяких платниках надходжень порівняно з минулим роком, а саме: ПП «Агроекспрессервіс» - 437,0тис.грн., ТзОВ «Хавест-агро»-222,0 тис.грн. ТзОВ «Добрий урожай» (ТзОВ «Добрий урожай плюс») – 28,9 тис.грн., Демидівська РДА-53 тис.грн., а Демидівське відділення Дубенської ОДПІ взагалі припинило з 2019 року перерахування податку на доходи фізичних осіб до бюджету громади. Не зважаючи на письмове звернення до Головного управління ДФС у Рівненській області щодо зарахування податку на доходи фізичних осіб з працівників Демидівського відділення до бюджету громади, за підсумками 9-ти місяців такі надходження відсутні, внаслідок чого орієнтовні втрати бюджету склали майже 100 тис.грн.

Аналіз надходжень податку на доходи фізичних осіб в розрізі основних груп платників засвідчив про зменшення на 420тис.грн. надходжень податку на доходи фізичних осіб від с/г підприємств з 2727тис.грн. у 2018 році до 2307 тис.грн. у 2019 році. Порівнюючи надходження податку на доходи фізичних осіб з площами орендованих земель можна зробити висновок про наявність «тіньової» заробітної плати в агропромисловому секторі району.

Так, усіма агропідприємствами, що орендують земельні частки (паї) на території громади, протягом звітного періоду до бюджету перераховано 1158,3тис.грн. податку, утриманого з з/п. Загальна площа орендованих земель становить 9,2 тис.га. Левова частка таких надходжень (80,7%) перерахована ПП «Агроекспрессервіс», що в розрахунку на 1 га. становить 325 грн. Для порівняння –ТзОВ «Агро-захід» -94 грн з 1га, ТзОВ «Добрий урожай» -11 грн. з 1га.

Крім того, майже 1/3 (близько 3 тис.га.) площ орендованих земель обробляється с/г підприємствами (ТзОВ «Хавест-Агро»,ПП «Деметра», ФГ «Млинівська чайка») які не сплачують жодної гривні ПДФО з заробітної плати до бюджету громади, мотивуючи це відсутністю зареєстрованих підрозділів на нашій території, в результаті чого бюджет недоотримує **сотні тисяч гривень**.

До значних втрат бюджету призводить також відсутність механізму адміністрування та реальної бази оподаткування податку на доходи фізичних

осіб з оренди земельних часток (паїв). Наявність конкуренції змушує орендарів збільшувати розмір орендної плати за усною домовленістю з власниками земельних часток (паїв), не вносячи при цьому відповідних змін до договору оренди. Серед найбільших підприємств - ТзОВ «Добрий урожай» та ТзОВ «Агро-захід», які сплачують податок на доходи фізичних осіб з оренди паїв, виходячи з мінімального розміру орендної плати (3%). Для прикладу, на території Вовковиївської сільської ради, де найнижча вартість 1 га ріллі, офіційний розмір орендної плати становить 7%, при тому, щостоїть питання про його збільшення. При збільшенні офіційного розміру орендної плати до 7% на території громади, додаткові надходження податку на доходи фізичних осіб до бюджету складуть **більше 0,6 млн.грн.**

В цілому аналіз надходження до бюджету від с/г підприємств в розрахунку на 1 га орендованих площ засвідчив - найбільше сплачує податків ПП «Агроекспрессервіс»- 725 грн. з 1 га, найменше ТзОВ «Райз-захід»-200 грн.та ПП «Деметра»-208 грн. При сплаті усіма підприємствами податків на рівні ПП «Агроекспрессервіс» додатковий фінансовий ресурс складе **1,8 млн.грн.**

Наступним по обсягу є надходження до бюджету єдиного податку, питома вага якого в структурі власних доходів становить 26,5%. У звітному періоді 2019 року до бюджету громади даного податку мобілізовано 6,3 млн.грн. Сума надходжень порівняно з 2018 роком збільшилась на 1,3 млн.грн., або на 26,1%), в основному за рахунок платників III групи податку, які зареєстровані на території громади, але здійснюють свою діяльність у інших адміністративно-територіальних одиницях (Цимбалюк Е.Є, Дишкант С.О., Храновський В.О.).

Плата за землю є одним із суттєвих джерел формування дохідної частини загального фонду бюджету району і становить 12,2% від обсягу усіх його надходжень. Сума надходжень порівняно з 2018 роком збільшилась на 519,4 тис.грн., або на 21,8%,). На зменшення показника темпу росту надходжень по платі за землю мали вплив як об'єктивні, так і суб'єктивні фактори.

Обсяг надходжень від плати за землю напряму залежить від достовірності даних щодо площ земель, які передані в оренду чи перебувають у власності фізичних або юридичних осіб. Станом на сьогодні Демидівська громада не забезпечена повною та достовірною інформацією щодо стану земельних ресурсів, що призводить до недостатнього наповнення місцевого бюджету. Відповідна ситуація в значній мірі затримує економічний та соціальний розвиток населених пунктів, уповільнює розвиток громади та не дає можливість ефективно розпоряджатися земельними ресурсами, що в свою чергу знижує інвестиційну привабливість громади. Відсутність інвентаризації землі зумовлює також використання земельних ділянок без правовстановлюючих документів (будівлі колишньої заготконтори, Лещук), що призводить до значних втрат бюджету.

Ще одним вагомим джерелом наповнення бюджету району є податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, надходження якого у звітному періоді склали 632,9 тис.грн., що на 256,9 тис.грн., або 68,3% більше фактичних надходжень 2018 року. Ріст надходжень забезпечено за рахунок збільшення в два рази ставок податку. Проте, незважаючи на такий ріст надходжень

використані не всі резерви щодо збільшення надходжень зазначеного податку. В першу чергу, це відсутність реальної бази оподаткування об'єктів нерухомості. Фіскальна служба здійснює нарахування податку відповідно до електронного реєстру об'єктів нерухомості, який на сьогоднішній день є не повним. Також, діючі ставки податку, в першу чергу для фізичних осіб, є нижчими ніж у Боремельській ОТГ та Вовковиївській с/р, внаслідок чого бюджет недоотримує понад 300 тис.грн. в рік.

Також, негативний вплив на забезпечення виконання дохідної частини бюджету має відсутність законодавчо закріплених інструментів контролю за дотриманням законодавства по сплаті податків і зборів на місцях. У частині адміністрування податкових надходжень усі повноваження щодо контролю за повнотою нарахування та сплати податків, дотримання інших норм чинного податкового законодавства належать виключно органам Державної фіскальної служби України. Згідно зі ст.41.4 ПКУ інші державні органи не мають права проводити перевірки своєчасності, достовірності, повноти нарахування та сплати податків і зборів. Отже, фактично ми лише отримуємо інформацію від органів Казначейства про суми сплачених податків, що зараховуються до селищного бюджету, без можливості провести перевірку повноти сплати податкових платежів. Навіть при наявності інформації про порушення під час нарахування та сплати податків, без залучення органів ДФС неможливо притягнути до відповідальності нечесних платників податків.

Підсумовуючи результати виконання селищного бюджету за січень-вересень 2019 року можна зробити висновок про загрозу невиконання річних планових призначень. Обсяг власних доходів на 2019 рік (36 100,0 тис.грн.) затверджено з приростом надходжень до 2018 року **15,1%**. За звітний період цей показник склав лише **10,7%**. Ускладнює ситуацію і те, що з метою збалансування бюджету на 2019 рік дохідну частину затверджено на 1 млн.грн. більше очікуваного обсягу надходжень.

Тому, з метою недопущення подальших втрат бюджету та залученню додаткових резервів для забезпечення виконання річних планових призначень по власних доходах пропоную:

1. Посилити контроль за використанням землі шляхом створення комісії щодо здійснення самоврядного контролю за використанням та охороною земель, що дозволить уникнути фактів безоплатного використання землі та використання її з порушенням земельного законодавства (ст.189 Земельного Кодексу України, ст.3 Закону України «Про землеустрій», ст.26, ст.33 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні»).
2. Відповідно до внесених змін до Постанови КМУ від 19.06.2019 року №522 утворити при селищній раді комісію з визначення та відшкодування збитків власникам землі та землекористувачам.
3. Шляхом проведення сходів громадян провести роз'яснювальну роботу з жителями сіл громади (власниками земельних часток(паїв)), щодо необхідності збільшення офіційного розміру орендної плати для забезпечення розвитку інфраструктури відповідних населених пунктів.

4. Враховуючи великі площі орендованих земель ТзОВ «Хавест-агро» (1416 га) та ПП «Деметра» (636га) звернутися до керівників зазначених підприємств щодо реєстрації на території громади своїх підрозділів та відповідно сплати податку на доходи фізичних осіб з заробітної плати до селищного бюджету.
5. Переглянути розмір орендної плати та запровадити рівні умови для суб'єктів господарювання, що працюють в одній галузі, та ліквідувати дисбаланс у ставках, в першу чергу для земельних ділянок що передаються в оренду на конкурсній основі та оренди невитребуваних паїв.
6. З метою розширення бази оподаткування податком на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, створити власний реєстр об'єктів нерухомості шляхом проведення інвентаризації нерухомого майна та встановлення власників будівель та споруд, що передані в оренду.
7. Розмір ставок місцевих податків і зборів (податку на майно) повинен бути встановлений на основі досягнення балансу інтересів як суб'єктів підприємницької діяльності так і селищної ради.
8. З метою компенсації втрат податку на доходи фізичних осіб з заробітної плати агропідприємств, що не сплачують зазначений платіж до бюджету громади, встановити максимальний розмір орендної плати (12%) за невитребувані паї (ТзОВ «Хавест-агро», ФГ «Млинівська чайка», ТзОВ «Добрий урожай».).

Виконання зазначених заходів дозволить суттєво збільшити ресурсну базу селищного бюджету та підвищить самодостатність нашої громади.

Заступник начальника

фінансового відділу

Катерняк М.І

За 9 місяців видаткова частина селищного бюджету профінансована в обсязі 54 901,9 тис.грн., що складає 70,3 % річного плану. Видатки по місцевому самоврядуванню проведені на суму 7 490,9 тис.грн., що становить 74,8 % річного плану та займає 13,6 % у загальній структурі видатків. Разом з тим необхідно відмітити те, що питома вага управлінських видатків у власних доходах громади за звітний період склала 31,4 %, а рекомендована Асоціацією міст України частка 20-25 %. Штат, який затверджений сесією селищної ради в кількості 63 одиниці є завищеним. Для прикладу у громадах області з аналогічною кількістю населення, а саме: Клеванська ОТГ (населення: 11 646 чол., 2 ради) - 40,5 од., Клесівська ОТГ (населення: 10 536 чол., 3 ради) –39 од., Немовицька ОТГ (населення: 11 232 чол., 3 ради) – 39 од. Необхідно відмітити: при управлінні освіти, культури, туризму, молоді та спорту відкрито рахунок для зарахування благодійних внесків, грантів та дарунків, що є порушенням статті 54 Закону України «Про запобігання корупції»: Заборона на одержання пільг, послуг і майна органами державної влади та органами місцевого самоврядування.

Освітні видатки профінансовано в обсязі 34 401,5 тис.грн., що становить 70,5% річних призначень, а питома вага у загальній структурі видатків склала 62,7 %. Міжбюджетні трансферти профінансовано за 9 місяців на суму 6898,5 тис.грн., що складає 76,1 % річних планових призначень і займає 12,6 % у загальній структурі видатків. Видатки по культурі проведено на суму 2257,2 тис.грн., що становить 69,0 % планових призначень на рік та займає 4,1 % по питомій вазі у структурі видатків. Необхідно відмітити те, що по коду програмної класифікації видатків 4082 «Інші заходи в галузі культури і мистецтва» станом на 01.10.2019 р. на реєстраційному рахунку за рахунок благодійних внесків, грантів та дарунків рахуються кошти в обсязі 45 333,61 грн., які не використовуються з березня 2018 року, що впливає на відволікання коштів по загальному фонду. Соціальний захист та соціальне забезпечення профінансовано в обсязі 1 408,3 тис.грн., або 60,5 % до річного плану, що склало 2,6 % у структурі видатків. Фінансування житлово-комунального господарства проведено на 1 161,3 тис.грн., або 50,3 % річних призначень та 2,1 % по питомій вазі в загальному обсязі. Утримання та розвиток автомобільних доріг та дорожньої інфраструктури профінансовано на суму 602,4 тис.грн., або 68,8 % річних призначень, що складає 1,1 % до загального обсягу видатків по громаді за 9 місяців.

Аналіз економічної структури видатків селищного бюджету показав, що найбільшу питому вагу у загальній структурі видатків займає оплата праці і нарахування на заробітну плату-75,8 % (більш як три чверті бюджету громади), що в грошовому еквіваленті становить 41 615,4 тис.грн., або 74,4 % річного фонду оплати праці з нарахуваннями. А без врахування міжбюджетних трансфертів, які передаються до інших бюджетів питома вага суми заробітної плати у видатках загального фонду складе 86,7 %. Управлінням освіти, культури, туризму, молоді та спорту листом від 25.09.2019 р. за № 01-18/225 здійснено наближення видатків по оплаті праці і нарахуваннях на заробітну плату з грудня місяця в обсязі 61,0 тис.грн. в результаті чого залишок коштів у вказаному місяці становить 5 750 грн. при штаті 7 од., що є порушенням статті 51 БКУ, в якій сказано, що керівники бюджетних установ утримують чисельність працівників та здійснюють фактичні видатки на заробітну плату, включаючи видатки на премії та інші види заохочень чи винагород, матеріальну допомогу, лише в межах фонду заробітної плати, затвердженого для бюджетних установ у кошторисах. Використання товарів і послуг за звітний період профінансовано в обсязі 5 928,9 тис.грн., (в т.ч. оплата комунальних послуг та енергоносіїв – 2 283,9 тис.грн.), або 48,1 % річного плану. Питома вага у загальній структурі видатків складає 10,8 %. (комунальні послуги та енергоносії – 4,2 %). Стосовно видатків по оплаті комунальних послуг та енергоносіїв по галузі «Освіта» спостерігається значна економія по оплаті природного газу: при річному плані 2459,8 тис.грн. профінансовано в обсязі 762,0 тис.грн., що становить 31,0 %, по оплаті інших енергоносіїв та інших комунальних послуг: при плані 495,1 тис.грн. профінансовано на суму 33,7 тис.грн., або 6,8 %. Аналіз використання бюджетних коштів по оплаті

комунальних послуг та енергоносіїв показав те, що при бюджетному плануванні не враховуються перехідні залишки та видатки передбачаються в обсягах значно більших, ніж у цьому є потреба, що призводить до відволікання фінансових ресурсів від пріоритетних напрямів та необґрунтованому збільшенню плану дохідної частини бюджету, що негативно впливає на її виконання. Поточні трансферти виділено в обсязі 6 966,8 тис.грн., або 75,2 % від запланованого на рік. Питома вага вказаних видатків склала 12,7 %. Інші виплати населенню профінансовано на суму 371,7 тис.грн., або 77,8 % до річних призначень. Питома вага у загальній структурі видатків громади становила 0,7 %.

Виходячи з вище сказаного з метою ефективного та раціонального використання бюджетних коштів необхідно:

1. Проаналізувати штатні розписи в розрізі усіх галузей і винести на розгляд сесії селищної ради питання щодо скорочення штатних одиниць у яких немає нагальної потреби.

2. Головним розпорядникам коштів здійснити аналіз проведених видатків в розрізі бюджетних установ та здійснити перерозподіл планових асигнувань: економію бюджетних коштів спрямувати на видатки, які потребують першочергового збільшення.

3. Провести енергоаудит з метою економії бюджетних коштів по сплаті за комунальні послуги та енергоносії.

4. Фінансування придбання товарів та послуг за бюджетні кошти проводити лише тоді, коли їх фактична вартість відповідає справедливій вартості. Тобто не є завищеною. Крім того вказані видатки проводити першочергово за рахунок спеціального фонду на реєстраційних рахунках якого, як показав аналіз знаходяться значні обсяги коштів.

5. Дотримуватись пріоритетності фінансування видатків з селищного бюджету: першочергово соціально-захищені статті видатків, а потім видатки, які безпосередньо мають вплив на покращення добробуту жителів громади (благоустрій населених пунктів, ремонт та реконструкція доріг).

6. З метою ефективного та раціонального використання бюджетних коштів запровадити систему внутрішнього аудиту.

Начальник фінансового відділу

Леоновець В.Ф.